

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **COSMOS TRADING, s. r. o.**, so sídlom v Kežmarku, Nad traťou č. 26, IČO: 31 678 271, proti žalovanému **F. F., o 620,15 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 4 C 178/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. novembra 2011 sp. zn. 6 Co 46/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Kežmarok rozsudkom z 28. septembra 2010 č. k. 4 C 178/2008–222 konanie ohľadne sumy 18,49 € a ohľadne úroku z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 18,49 € za dobu od 3. septembra 2008 do zaplataenia a zo sumy 601,67 € za dobu od 3. septembra 2008 do 20. decembra 2008 zastavil. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 601,67 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 2,5 % ročne za dobu od 21. decembra 2008 do zaplataenia a trovy konania vo výške 37,04 € a zaplatiť štátu trovy konania vo výške 10,80 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V odôvodnení uviedol, že medzi účastníkmi konania vznikol pracovno-právny vzťah (pracovný pomer) na základe pracovnej zmluvy uzavretej 16. mája 2008. Dňa 19. mája 2008 účastníci uzavreli dohodu o hmotnej zodpovednosti, na základe ktorej žalovaný ako vodič nákladnej dopravy prevzal zodpovednosť za „...obchodný tovar... za prevzaté a zverené hodnoty podľa expedičných príkazov na deň, súhrnných dodacích listov ...“. Dospel

k záveru, že žalobca ako zamestnávateľ žalovaného uniesol dôkazné bremeno a preukázal, že žalovaný dňa 15. júla 2008 a dňa 22. júla 2008 tovar prevzatý na prepravu do Distribučného strediska TESCO v Prešove a špecifikovaný v expedičnom príkaze vyhotovenom Tatranskou mliekarňou, a. s. riadne nevyúčtoval. Nestotožnil sa s obranou žalovaného, podľa ktorej v prípade uvedených dodávok sa jedná len o rozdiel medzi množstvom tovaru objednaného odberateľom a množstvom tovaru dodaného tomuto odberateľovi. Za rozhodné v danej veci považoval zistenie, že množstvo tovaru prevzatého žalovaným na prepravu nezodpovedalo množstvu, ktoré bolo odberateľovi dodané (dezert Vanilka prevzaté 240 kusov a dodané 200 kusov, mlieko prevzaté 9 360 kusov a dodané 8 640 kusov). Teda žalovanému sa v konaní nepodarilo preukázať, že za takto vzniknutý schodok na zverených mu hodnotách nezodpovedá a to ani tvrdením, že náves s tovarom bol počas prepravy zablombovaný a blomba nebola počas prepravy porušená, čo ani v konaní nebolo sporným. Žalovaný nepreukázal a ani z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by nemal reálnu možnosť skontrolovať si množstvo tovaru nakladaného na vozidlo (pri nakládke) a vykladaného (pri vykládke). O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, o trovách konania podľa § 142 ods. 3 O. s. p. (zásady úspechu) a o trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalovaného v napadnutej vyhovujúcej časti rozsudkom z 22. novembra 2011 sp. zn. 6 Co 46/2011 rozsudok súdu prvého stupňa (vo vyhovujúcom výroku) zmenil tak, že žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania tak, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté po právoplatnom ukončení konania (§ 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1, 3, 6 O. s. p.). Po zopakovaní dokazovania sa stotožnil so skutkovým stavom zisteným prvostupňovým súdom, z ktorého ale vyvodil iný právny záver ako súd prvého stupňa. Odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný preukázal, že schodok na zverených mu hodnotách nezavinil. Uviedol, že zamestnanec sa zbaví zodpovednosti za škodu na zverených hodnotách na základe dohody o hmotnej zodpovednosti, ak preukáže, že schodok vznikol bez jeho zavinenia (§ 182 ods. 3 Zákonníka práce). To aj v prípade, ak dodá zablombovaný tovar v nepoškodenom stave na miesto určenia, odovzdá ho na to určeným zodpovedným osobám. Zo žiadnej skutočnosti nemožno vyvodiť záver, že k vzniku schodku mohlo dôjsť pred legálnym porušením plomby v mieste určenom na vykládku. Zamestnanec nemôže niesť zodpovednosť za postoj svojho zamestnávateľa – prepravcu, ktorý bez ďalšieho škodu uznal. Pre podnikateľov je síce dôležité udržiavať korektné vzťahy so svojimi obchodnými partnermi, vrátane krízových

situácií, ale nemôže sa tak diať na úkor vlastných zamestnancov, ktorí sú v slabšom postavení. Uznanie a úhradu škody žalobcom ako prepravcom (bez ďalšieho) za stavu, keď prepravca prepravil tovar neporušený a zaplombovaný na miesto určenia, odvolací súd vyhodnotil ako nedôsledné, neprimerané a ľahkovážne.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol, aby ho dovolací súd zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Trval na tom, že všetky (uvedené) predpoklady zodpovednosti žalovaného za schodok na zverených hodnotách boli splnené a žalovaný riadne nepreukázal, že schodok na zverených hodnotách nezavinil. Na tom nič nemení skutočnosť, že tovar bol dodaný bez porušenia plomby v nepoškodenom stave na miesto určenia. Plomba v danom prípade nemá žiadny vplyv na zodpovednosť žalovaného, nakoľko aj keby došlo k jej porušeniu a tovar by bol dodaný v naloženom množstve, jej narušenie nemá žiadny následok. Žalovaný bol povinný si tovar skontrolovať v čase, keď mu bol nakladaný do auta, či množstvo naloženého tovaru a určeného na prepravu odberateľovi súhlasí s množstvom uvedeným v expedičnom liste. Svojím podpisom na expedičnom liste jasne potvrdil, že množstvo tovaru, ktoré mu bolo naložené do auta súhlasí s množstvom uvedeným v expedičnom príkaze. Žalovanému tiež nič nebránilo v tom, aby sa zúčastnil pri vykládke tovaru a kontroloval si jeho množstvo s dokladmi, ktoré mal k dispozícii. Pokiaľ by si bol riadne plnil svoje povinnosti, zistil by skôr rozdiel medzi naloženým a prevzatým tovarom, prípadne by aj vzniku rozdielu zabránil. Nemôže sa však zbaviť zodpovednosti tým, že zavinenie presunie na skladníka. Tvrdenie žalovaného o existencii dodatku k zmluve o preprave tovaru, uzavretého medzi Tatranskou mliekárňou, a. s. Kežmarok a Tescom v Prešove považoval za irelevantné, lebo na zodpovednosť žalovaného za schodok nemá žiadny vplyv.

Žalovaný trval na skutočnostiach ním uvedených v priebehu konania a navrhol dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým zmenil (vo vyhovujúcej časti) rozsudok súdu prvého stupňa. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 5 veta prvá O. s. p. dovolanie nie je prípustné vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Na určenie výšky minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde (§ 238 ods. 5 tretia veta O. s. p.).

Z hľadiska legislatívno-technického bol v § 238 O. s. p. zvolený taký spôsob vyjadrenia prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu, so zreteľom na ktorý je zrejmé, že ustanovenie § 238 ods. 5 O. s. p. je špeciálnym (konkrétnejším) ustanovením, ktorého aplikácia má v zmysle právneho princípu „lex specialis derogat legi generali“ prednosť pred všeobecnejšími ustanoveniami § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. Teda v prípade, na ktorý dopadá ustanovenie § 238 ods. 5 O. s. p., je zo zákona vylúčená prípustnosť dovolania, aj keď smeruje proti rozsudkom uvedeným v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. Pokiaľ výška peňažného plnenia, o ktorom odvolací súd rozhodoval, neprekročila trojnásobok minimálnej mzdy (v obchodných veciach desaťnásobok) je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu neprípustné, i keď smeruje proti zmeňujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O. s. p.), proti ktorému je inak dovolanie prípustné (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. decembra 2006 sp. zn. 3 Cdo 246/2006 uverejnený v časopise Zo súdnej praxe pod č. 6/2007).

V preskúmvanej veci bola žaloba podaná dňa 14. novembra 2008. Výšku minimálnej mzdy v deň jej podania určovalo nariadenie vlády č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde (§ 9 ods. 3) vo výške 8 100 Sk (268,87 €) a jej trojnásobok predstavuje sumu 24 300 Sk (806,61 €). Dovolanie potom smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom túto sumu (806,61 – 601,67 = 204,94 €). Prípustnosť dovolania proti nemu je preto ustanovením § 238 ods. 5 O. s. p. vylúčená.

Dovolanie žalobcu by bolo procesne prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p. O vadu tejto povahy ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ uvedené procesné vady nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Preto prípustnosť dovolania ani z ustanovenia § 237 O. s. p. vyvodit' nemožno.

Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo). Keďže dovolanie nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (odlišným od súdu prvého stupňa).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v preskúmvanej veci prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a procesné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože nepodal návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. januára 2013

JUDr. Daniela Švecová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Viera Čulenová